

Lagrådsremiss

Säkerhetskontroll vid Sametingets sammanträden

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Uppsala den 31 maj 2018

Peter Eriksson

Helena Swenzén
(Kulturdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att det i sametingslagen (1992:1433) ska tas in bestämmelser, dels om offentlighet vid Sametingets sammanträden, dels om att ordföranden ansvarar för ordningen vid sammanträden i plenum och då också har rätt att visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse. Regeringen föreslår också en särskild lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget. Den omfattar såväl Sametingets plenum som sammanträden i styrelsen och i nämnderna. Den föreslagna lagen är uppbyggd på samma sätt som lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

Slutligen föreslås en komplettering i lagen (1980:578) om ordningsvakter, så att det även av den lagen framgår att ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroller i Sametinget.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2019.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter	7
2.3	Förslag till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433)	8
3	Ärendet och dess beredning	10
4	Ny reglering om offentlighet vid sametingets sammanträden.....	10
4.1	Sametingets sammanträden i plenum ska vara offentliga	10
4.2	Styrelsens och nämndernas sammanträden ska hållas inom stängda dörrar om inte annat beslutas	12
5	Sametinget bör få möjlighet att besluta om säkerhetskontroller	13
6	Möjligheten till kontroll bör regleras i en särskild lag	16
7	En ny lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget	17
7.1	Förutsättningar för säkerhetskontroll	17
7.2	Beslut om säkerhetskontroll	20
7.3	Kontrollens utformning och omfattning	22
7.3.1	Allmänt om kontrollen	22
7.3.2	Personer som får kontrolleras	23
7.3.3	Kontrollens bemanning	24
7.3.4	Kroppsvsitation	24
7.3.5	Hantering av föremål	25
7.3.6	Avvisning och avlägsnande	26
7.4	Överklagande	27
8	Ordningevakt får tjänstgöra vid säkerhetskontroll i Sametinget	27
9	Ikraftträdande	28
10	Konsekvensanalys	28
10.1	Den nya lagen om säkerhetskontroll vid Sametingets offentliga sammanträden	28
10.1.1	Alternativa lösningar	28
10.1.2	Konsekvenser för staten	29
10.1.3	Konsekvenser för jämställdhet, miljö, m.m.	29
11	Författningskommentar	30
11.1	Förslaget till lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget.....	30
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter	35

11.3	Förslaget till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433)	36
Bilaga 1	Sammanfattning av departementspromemorian Säkerhetshöjande åtgärder vid Sametingets sammanträden (Ds 2017:65).....	38
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	39
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	44

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om säkerhetskontroll vid Sametingets offentliga sammanträden,
2. lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter,
3. lag om ändring i sametingslagen (1992:1433).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget

Härigenom föreskrivs följande.

Säkerhetskontroll

1 § Säkerhetskontroll får genomföras vid inpassering till eller i lokaler som disponeras för ett sammanträde i Sametinget som i enlighet med regleringen i sametingslagen (1992:1433) är offentligt, om det finns anledning att befara att det vid sammanträdet kan komma att begås brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom.

Beslut om säkerhetskontroll

2 § Ett beslut om säkerhetskontroll ska avse ett visst sammanträde och får utöver sammanträdeslokalen och entréutrymmen endast omfatta de angränsande lokaler som behöver utnyttjas för att besökare ska kunna följa sammanträdet. I beslutet ska det anges vilket sammanträde och vilka lokaler som omfattas av beslutet.

Ett beslut om säkerhetskontroll fattas av den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet.

Innan ett beslut om säkerhetskontroll fattas ska samråd ske med Polismyndigheten.

Säkerhetskontrollens omfattning och utformning

3 § Säkerhetskontrollen omfattar besökare till det sammanträde och de lokaler som anges i beslutet om säkerhetskontroll. Kontrollen omfattar dock inte ledamöter och ersättare vid sammanträdet, eller andra som på grund av ett särskilt uppdrag närvarar vid sammanträdet. Den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet får undanta även andra personer från kontrollen.

Identiteten får kontrolleras endast för att fastställa om en person som uppger sig inte omfattas av säkerhetskontrollen ska undantas från den.

4 § Vid säkerhetskontrollen ska vapen och andra föremål som är ägnade att komma till användning vid brott som avses i 1 § eftersökas. Kontrollen får omfatta kroppsvisitation och undersökning av väskor och andra föremål som påträffas i lokaler som anges i beslutet om säkerhetskontroll.

5 § Säkerhetskontrollen genomförs efter närmare anvisningar av Polismyndigheten av en polisman. Kontrollen kan också efter Polismyndighetens förordnande genomföras av en ordningsvakt under ledning av en polisman.

6 § Kroppsvisitation vid säkerhetskontrollen ska utföras med metalldetektor eller liknande anordning. Kroppsvisitationen får göras på annat sätt om det finns särskilda skäl. I så fall ska den utföras av en polisman eller av en ordningsvakt som Polismyndigheten har godkänt för uppgiften.

Kroppsvisitation som är av mera väsentlig omfattning ska utföras i ett avskilt utrymme och om möjligt i vittnes närvaro.

Kroppsvisitation får utföras eller bevittnas endast av någon som är av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte görs med metalldetektor eller liknande anordning eller avser föremål som den som visiteras har med sig.

7 § Om det vid säkerhetskontrollen påträffas något sådant föremål som avses i 4 § första meningen, ska den som föremålet påträffas hos uppmanas att lämna det ifrån sig för förvaring, om det inte tas i beslag enligt bestämmelserna i rättegångsbalken. Om det inte finns någon känd innehavare till ett påträffat föremål får det omhändertas.

Avvisning och avlägsnande

8 § Besökare som vägrar att genomgå en beslutad säkerhetskontroll och inte kan styrka att de är behöriga enligt 3 § att ändå vistas i sammanträdeslokalen får nekas tillträde till sammanträdet och de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll och avvisas eller avlägsnas från dessa lokaler. Samma åtgärder får vidtas mot den som inte följer en uppmaning enligt 7 § att lämna föremål ifrån sig.

Förvaring av föremål

9 § Föremål som har lämnats till förvaring eller omhändertagits enligt denna lag ska förvaras på ett betryggande sätt. Ett bevis om att ett föremål har lämnats till förvaring ska utfärdas på begäran.

Föremålet ska återlämnas till personen som har lämnat det till förvaring när han eller hon lämnar de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll.

Förbud att överklaga

10 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter

Härigenom föreskrivs att 2 b § lagen (1980:578) om ordningsvakter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 b §¹

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting *och enligt lagen (2018:000) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019

¹¹ Senaste lydelse 2010:295.

2.3 Förslag till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433)

Härigenom föreskrivs i fråga om sametingslagen (1992:1433)¹
dels att nuvarande 2 kap. 3 a § ska betecknas 2 kap. 3 d §,
dels att det ska införas tre nya paragrafer, 2 kap. 3 a–c §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 a §

Sametingets sammanträden i plenum är offentliga.

Sametinget får dock besluta att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar. Ersättarna får närvara vid en sådan överläggning, även när de inte tjänstgör.

3 b §

Ordföranden leder Sametingets sammanträden i plenum och ansvarar för ordningen vid sammanträdena.

Ordföranden får visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

3 c §

Styrelsens sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Styrelsen får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om Sametinget har medgett det.

Styrelsens sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden

1. som avser myndighetsutövning, eller

2. där det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Detsamma ska gälla för sammanträden i Sametingets nämnder.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

3 Ärendet och dess beredning

I en skrivelse som kom in till Kulturdepartementet den 28 september 2016 (dnr Ku2016/82110/DISK) föreslog Sametinget att lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting också skulle omfatta offentliga sammanträden i Sametinget.

Regeringskansliet beslutade den 29 augusti 2017 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda frågan om säkerhetshöjande åtgärder vid Sametingets offentliga sammanträden (Ku 2017:C).

Uppdraget redovisades i departementspromemorian Säkerhetshöjande åtgärder vid Sametingets sammanträden (Ds 2017:65). I promemorian föreslås att bestämmelser om offentlighet vid Sametingets sammanträden ska tas in i sametingslagen (1992:1433). Vidare föreslås en särskild lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget. Slutligen föreslås en komplettering i lagen (1980:578) om ordningsvakter.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1* och promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Kulturdepartementet (Ku2017/02694/DISK).

4 Ny reglering om offentlighet vid sametingets sammanträden

4.1 Sametingets sammanträden i plenum ska vara offentliga

Regeringens förslag: Sametingets sammanträden i plenum ska vara offentliga. Sametinget får dock besluta att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar. Vid en sådan överläggning får ledamöternas ersättare närvara, även när de inte tjänstgör.

Ordföranden leder sammanträdena och ansvarar för ordningen. Ordföranden får visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget, bl.a. *Sametinget*, *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Kammarrätten i Sundsvall* och *Polismyndigheten*, tillstyrker eller har inte några synpunkter på det.

Skälen för regeringens förslag

Bestämmelser om Sametinget

Bestämmelser om Sametinget finns i sametingslagen (1992:1433) och i förordningen (2009:1395) med instruktion för Sametinget. Sametingets plenum har också beslutat om reglering av arbetet i sametingsordningen.

Sametinget är enligt 1 kap. 1 § sametingslagen en särskild myndighet med uppgift att främst bevaka frågor som rör samisk kultur i Sverige. Av 1 § sametingsordningen framgår att Sametinget är ett folkvalt samiskt parlament och att arbetet i Sametingets plenum regleras av sametingsordningen.

Sametinget består av 31 ledamöter, utsedda genom val. För ledamöterna finns ersättare. Vidare finns en styrelse och ett antal nämnder, däribland en valnämnd. I 3 kap. sametingslagen finns bestämmelser om val till Sametinget. Uppgifter vid val till Sametinget fullgörs även av den centrala valmyndigheten enligt vallagen (2005:837) och av länsstyrelsen i det län där Sametinget har sitt säte.

Det ska hållas minst tre plenum under varje kalenderår. Extra plenum kan hållas men det är ovanligt. Orten för plenums sammanträden varierar. Beslut om plats fattas en gång per mandatperiod. Sammanlagt hålls 12–13 sammanträden i plenum per mandatperiod. Alla större orter inom det samiska området kan komma i fråga. Sametinget har inte egna sammanträdeslokaler, utan dessa upphandlas inför varje sammanträde.

Regler om offentlighet vid sammanträden i plenum

Sametinget är ett folkvalt organ med uppgift att företräda samerna och föra deras talan i samepolitiska frågor, samtidigt som det är en förvaltningsmyndighet under regeringen. Detta innebär att Sametinget får anses ha dubbla roller.

Sametinget är uppbyggt på samma sätt som en folkvald församling, dvs. det består av företrädare för grupper eller partier som fått sina mandat i ett val som är organiserat på samma sätt som riksdags- och kommunalvalen.

Sametingets struktur har den kommunala organisationen som förebild. I jämförelse med den kommunala organisationen motsvarar Sametingets plenum kommunfullmäktige, vilket är det högsta beslutande organet. Enligt 5 kap. 42 § kommunallagen (2017:725) är kommunfullmäktiges och landstingsfullmäktiges sammanträden offentliga om inte fullmäktiges beslutat att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar. Även sammanträden i riksdagens kammare är offentliga (4 kap. 9 § regeringsformen). Ett sådant sammanträde får dock hållas inom stängda dörrar om det krävs med hänsyn till rikets säkerhet eller i övrigt till förhållandet till en annan stat eller en mellanfolklig organisation (6 kap. 7 § andra stycket riksdagsordningen [2014:801]).

De olika partierna i Sametinget agerar på samma sätt som de politiska partierna i riksdagen, kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige. Det finns därför ett starkt intresse av insyn i verksamheten, både från samiska företrädare och från andra, t.ex. media.

Frågan om offentlighet vid sammanträden i plenum tycks inte ha behandlats i anslutning till inrättandet av Sametinget. Sametinget har dock i sametingsordningen beslutat om offentlighet i enlighet med vad som gäller för kommunfullmäktiges sammanträden. Sammanträdena har ända sedan Sametinget inrättades varit offentliga.

Det framstår som lika naturligt att sammanträden i Sametingets plenum ska vara offentliga som att sammanträden i riksdagens, kommunfullmäktiges och landstingsfullmäktiges valda församlingar är det. I likhet med vad som gäller för kommunfullmäktige bör det dock

finnas möjlighet att besluta om att överläggningen av ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar.

Ordföranden leder sammanträdet

Enligt 5 kap. 43 § kommunallagen (2017:725) leder ordföranden kommunfullmäktiges sammanträden och ansvarar för ordningen vid sammanträdena. Ordföranden får visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse. Ordförandens ansvar för ordningen innefattar en rätt att ajournera sammanträdet för att få tid att återställa ordningen eller som yttersta åtgärd upplösa sammanträdet. Detsamma gäller enligt sametingsordningen för ordföranden för Sametingets plenum.

En bestämmelse motsvarande 5 kap. 43 § kommunallagen om ordförandens rätt att utvisa en person som uppträder störande m.m. bör tas in i sametingslagen eftersom det är fråga om en inskränkning i den rätt som skapats genom lagregleringen om offentlighet.

4.2 Styrelsens och nämndernas sammanträden ska hållas inom stängda dörrar om inte annat beslutas

Regeringens förslag: Styrelsens sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Styrelsen får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga om Sametinget har medgett det. Sammanträdena ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som rör myndighetsutövning eller där det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess. Detsamma ska gälla för sammanträden i Sametingets nämnder.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget, bl.a. *Sametinget*, *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Kammarrätten i Sundsvall* och *Polismyndigheten*, tillstyrker eller har inte några synpunkter på det.

Skälen för regeringens förslag: Liksom kommunfullmäktige utser Sametingets plenum en styrelse som i likhet med kommunstyrelserna bl.a. ska bereda ärenden, ansvara för den ekonomiska förvaltningen, verkställa Sametingets beslut och fullgöra de uppdrag som Sametinget lämnat. Sametingets styrelse kan således jämföras med kommunstyrelserna.

Enligt 6 kap. 25 § kommunallagen (2017:725) hålls en nämnds sammanträden inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga om fullmäktige har medgett det. En nämnds sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller i ärenden i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess hos nämnden.

Enligt riksdagsordningen ska utskotten och EU-nämnden sammanträda inom stängda dörrar. Ett utskott får dock besluta att ett sammanträde i den del det avser inhämtande av upplysningar eller överläggning i EU-frågor ska vara offentligt. EU-nämnden får besluta att ett sammanträde, eller del av ett sammanträde, ska vara offentligt.

Sametinget har beslutat om en ordning för sammanträden i styrelsen och de olika nämnderna som motsvarar den som gäller i kommunerna. I arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder föreskrivs att sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Styrelsen eller nämnden får dock besluta att ett sammanträde eller del därav ska vara offentligt. Sammanträdena ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning, eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bestämmelserna i både sametingsordningen och arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder har således utformats på i huvudsak samma sätt som bestämmelserna i kommunallagen (2017:725).

Skälen för offentlighet vid sammanträden i styrelsen och nämnderna är inte särskilt starka. Av promemorian framgår att det är ovanligt att det beslutas att styrelsens och nämndernas sammanträden ska vara offentliga. Huvudregeln bör därför vara att styrelsens och nämndernas sammanträden hålls bakom stängda dörrar. Eftersom Sametinget har ansett att det bör finnas en möjlighet att besluta om offentlighet för sammanträden även i styrelsen och nämnderna och eftersom detta överensstämmer med de kommunala förhållandena finns det dock skäl att reglera på detta sätt i lagen.

Beträffande styrelsens och nämndernas sammanträden finns varken i kommunallagen eller i Sametingets arbetsordning någon bestämmelse om rätt för ordföranden att utvisa en person som uppträder störande m.m. Om det uppstår oroligheter vid ett styrelse- eller nämndsammanträde där beslut fattas om offentlighet torde det vara möjligt för styrelsen respektive nämnden att ändra detta beslut och i stället besluta att sammanträdet inte ska vara offentligt.

5 Sametinget bör få möjlighet att besluta om säkerhetskontroller

<p>Regeringens förslag: Sametinget ska kunna fatta beslut om säkerhetskontroller vid sammanträden enligt samma ordning som gäller för sammanträden i kommuner och landsting.</p>

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget, bl.a. *Sametinget*, *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Kammarrätten i Sundsvall* och *Polismyndigheten*, tillstyrker eller har inte några synpunkter på det.

Skälen för regeringens förslag

Behovet av en ny lag om säkerhetskontroll

Det främsta skälet för att införa en möjlighet att besluta om säkerhetskontroll är att det är viktigt att slå vakt om de lokala demokratiska

institutionernas möjligheter att fungera. En säkerhetskontroll bidrar till att offentliga sammanträden kan genomföras under trygga förhållanden.

Det kommer nästan alltid åhörare till Sametingets offentliga sammanträden. Förutom representanter från media handlar det om enskilda personer. Antalet besökare varierar oftast mellan 5 och 40 personer. Olika former av incidenter har förekommit vid sammanträden. Flera ledamöter har också fått hotsamtal. Vid flera tillfällen har sammanträden fått avbrytas på grund av störande demonstrationer.

För motsvarande sammanträden i kommuner och landsting finns lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting. Säkerhetskontroll får enligt lagen genomföras om det vid ett offentligt sammanträde finns anledning att befara att det kan komma att förövas brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom.

Regeringen arbetar aktivt med att förebygga och hantera hot och hat mot bl.a. politiskt förtroendevalda. Inom ramen för detta arbete beslutade regeringen den 13 juli 2017 handlingsplanen Till det fria ordets försvar – Åtgärder mot utsatthet för hot och hat bland journalister, förtroendevalda och konstnärer (dnr Ku2017/01675/D).

Av promemorian framgår att även Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) arbetar aktivt med att uppmärksamma hot och våld mot förtroendevalda. SKL har bl.a. gett ut en informationsskrift Hot och våld mot förtroendevalda. SKL arbetar också aktivt gentemot presidierna i denna fråga. Flera kommuner har upprättat handlingsplaner mot hot.

I samband med Sametingets sammanträden har det, som nämnts ovan, förekommit ett antal incidenter av samma karaktär som de som motiverade införandet av lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting. Detta gäller såväl sammanträden i plenum som offentliga sammanträden i styrelsen och nämnderna. Sametinget har därför föreslagit att de på samma sätt som kommuner och landsting ska ha möjlighet att besluta om säkerhetskontroll vid sådana sammanträden.

Av SKL:s remissvar framgår att säkerhetskontroll med stöd av lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting verkar vara ovanligt, men förekommer i enstaka fall. Av promemorian framgår att någon kommun regelbundet genomför sådana kontroller. Ett stort antal kommuner har erfarenhet av hot m.m. och vissa har därför haft anledning att kontakta Polismyndigheten. Det förekommer också att polismän eller väktare är närvarande i sessionssalen under sammanträden. Det har alltså förekommit hot i samband med offentliga sammanträden i kommuner och landsting. Risken för att det ska förekomma våldsdåd i samband med sammanträdena verkar dock inte vara särskilt stor. Regeringen bedömer att risken för våldsdåd även vid Sametingets sammanträden allmänt sett får anses som låg.

Det vore dock enligt regeringens mening olämpligt att avvakta med att ge Sametinget denna möjlighet till säkerhetskontroll till dess att hotbilden har ökat i sådan grad att ytterligare allvarliga incidenter inträffar eller det endast är en tidsfråga innan det sker. Säkerhetskontroll är inte heller någon ny företeelse. Inom luftfarten är den väl etablerad. Även riksdagen, domstolarna, kommunerna och landstingen har rätt till det särskilda skydd som säkerhetskontroll kan ge. Det ter sig naturligt att Sametinget, såsom folkvalt organ, ges en motsvarande möjlighet till skydd. De nämnda

institutionerna skiljer sig också från snart sagt varje annat beslutsorgan eftersom de i närvaro av allmänheten bereder och beslutar i sina ärenden.

Säkerhetshöjande åtgärder i form av säkerhetskontroll bör därför möjliggöras även för offentliga sammanträden i Sametinget. Den säkerhetskontroll som nu är aktuell är, förenklat uttryckt, avsedd att se till att sådana föremål som inte hör hemma i Sametingets sammanträdeslokaler inte förs in i dessa. Kontrollen är en av många möjliga åtgärder för att öka säkerheten.

Informationsfrihet och förbud mot kroppsliga ingrepp

Enligt 2 kap. 1 § första stycket 2 regeringsformen (RF) är var och en gentemot det allmänna tillförsäkrad informationsfrihet. Informationsfriheten enligt RF definieras som en frihet att inhämta och ta emot upplysningar samt att i övrigt ta del av andras yttranden.

Vidare är var och en gentemot det allmänna skyddad mot bl.a. påtvingat kroppsligt ingrepp. Var och en är dessutom skyddad mot kroppsvisitation, husrannsakan och liknande intrång (2 kap. 6 § första stycket RF).

Med kroppsvisitation avses enligt förarbetena till RF undersökning av en persons kläder eller av det som någon bär med sig, t.ex. en handväska (prop. 1975/76:209 s. 147).

Ett antal olika fri- och rättigheter, bl.a. de nu angivna, får under vissa förutsättningar begränsas genom lag (2 kap. 20 § RF). Sådana begränsningar får göras endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle (2 kap. 21 § RF). Begränsningen får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och inte heller sträcka sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen såsom en av folkstyrelsens grundvalar. Begränsningen får inte göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning. Denna s.k. proportionalitetsprincip innebär att varje begränsning som anses nödvändig, och som i övrigt uppfyller grundlagskraven för att vara tillåten, måste utformas på ett sådant sätt att den innebär ett så litet ingrepp i medborgarnas fri- och rättigheter som möjligt.

Informationsfriheten får begränsas med hänsyn bl.a. till rikets säkerhet, allmän ordning och säkerhet, enskilda anseende, privatlivets helgd eller förebyggandet och beivrandet av brott. I övrigt får begränsningar ske endast om särskilt viktiga skäl föranleder det (2 kap. 23 § RF).

I den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen), som gäller som svensk lag sedan 1995, regleras skyddet för informationsfriheten i artikel 10.1. Artikel 10.1 anger bl.a. att var och en har rätt till yttrandefrihet och att denna rätt även bl.a. innefattar frihet att ta emot och sprida uppgifter och tankar utan offentliga myndigheters inblandning.

Enligt artikel 8.1 i Europakonventionen ska var och en åtnjuta respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Bestämmelsen anses ge ett visst skydd mot sådana mindre allvarliga kränkningar av den fysiska integriteten som inte når upp till den nivå som förutsätts i artikel 3 om skydd mot tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling (Danelius, Mänskliga rättigheter i europeisk praxis, 2015).

Europakonventionen tillåter inskränkningar i de fri- och rättigheter som regleras i artikel 8 och 10. Inskränkningar kan göras genom lag om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till bl.a. statens säkerhet, den allmänna säkerheten eller till förebyggande av oordning eller brott.

Proportionalitetsbedömning

En avvägning måste göras mellan å ena sidan rätten till informationsfrihet och förbudet mot kroppsliga ingrepp och å andra sidan möjligheten att kunna hålla offentliga sammanträden på ett säkert sätt. Regeringen vill framhålla att ett angrepp mot offentliga sammanträden kan innebära en större fara för medborgarnas fri- och rättigheter än det ingrepp som säkerhetskontroll innebär. Enligt regeringens mening väger därför säkerhetsaspekten i det här avseendet tyngre.

Intresset av att offentliga sammanträden för politiskt beslutsfattande upplevs som säkra och fredade från våld bör också framhållas. Det är vidare inte heller önskvärt om sammanträden som bör vara offentliga hålls inom stängda dörrar i avsaknad av möjlighet till säkerhetskontroll. Det är också angeläget att allmänheten ska kunna känna sig trygg när den utnyttjar sin rätt till informationsfrihet genom att bevista offentliga sammanträden.

En säkerhetskontroll med kroppsvisitation kan förhindra att personer som bevisar offentliga sammanträden har med sig knivar eller andra farliga föremål som kan innebära en allvarlig fara för någons liv eller hälsa, eller för omfattande förstörelse av egendom. Säkerhetskontroller innebär ingen begränsning av antalet åhörare eller deras rätt till anonymitet. Säkerhetskontroller är därmed det mest effektiva sättet att garantera säkerheten när byggnadstekniska hinder inte är möjliga eller tillräckliga. Som brottsförebyggande åtgärd har de ett klart försteg framför allmän kameraövervakning.

Med hänsyn till avvägningen mellan informationsfrihet och förbudet mot kroppsliga ingrepp å ena sidan och möjligheten att hålla offentliga sammanträden på ett tryggt sätt å andra sidan, föreslår regeringen att säkerhetskontroller endast bör komma i fråga när det finns en faktisk hotbild. De ska alltså inte användas rutinartat, utan vara en åtgärd som endast används i sådana situationer.

6 Möjligheten till kontroll bör regleras i en särskild lag

Regeringens förslag: Bestämmelser om säkerhetskontroll ska tas in i en särskild lag som är uppbyggd på samma sätt som lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget, bl.a. *Sametinget, Sveriges Kommuner och Landsting, Kammarrätten i Sundsvall* och *Polismyndigheten*, tillstyrker eller har inte några synpunkter på det.

Skälen för regeringens förslag: En lagreglering av säkerhetskontroll vid Sametingets sammanträden kan ske på flera olika sätt. En möjlighet är att ta in bestämmelser som motsvarar de som finns i lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting i sametingslagen, som innehåller de grundläggande bestämmelserna om Sametingets organisation och uppgifter samt regler om val till Sametinget. Men detta skulle medföra att lagen tyngs med ett särskilt kapitel i en fråga som inte rör Sametingets verksamhet. Detta skulle enligt regeringen vara en mindre god ordning.

Det skulle också vara möjligt att införa en bestämmelse i sametingslagen om att lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting ska tillämpas också på Sametinget. En sådan lagstiftningsteknik anses dock mindre lämplig.

Ytterligare en möjlighet är att göra lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting tillämplig även på Sametinget. För en sådan lösning talar att den lagstiftning som gäller för kommuner och landsting lämpar sig väl också för Sametinget. Det finns inte anledning att införa några bestämmelser för Sametinget som avviker från den lagstiftningen. Vad som talar emot en gemensam lag är dock att lagen i sin nuvarande lydelse enbart tar sikte på kommunala förhållanden. Sametinget är som påpekats en statlig förvaltningsmyndighet.

Den lösning som regeringen anser mest lämplig är därför en särskild lag som enbart tar sikte på Sametinget. Den nya lagen kan utformas på samma sätt som lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

7 En ny lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget

7.1 Förutsättningar för säkerhetskontroll

Regeringens förslag: Säkerhetskontroll ska få genomföras vid inpassering till eller i de sammanträdeslokaler som disponeras för ett sammanträde som är offentligt enligt sametingslagen. Förutsättningen för att säkerhetskontroll ska få anordnas är att det finns anledning att befara att det vid sammanträdet kan komma att begås brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om den nya lagen

Som framgått ovan (avsnitt 5) finns en risk för våldsdåd vid offentliga sammanträden. För att förhindra sådana dåd vid Sametingets sammanträden finns därför behov av att kunna ha säkerhetskontroller i form av inpasseringskontroll med kroppsvisitation. Det finns dock inte belägg för att risken för attentat är stor. En lag om säkerhetskontroll måste därför enligt regeringens mening utformas på ett sådant sätt att beslut om säkerhetskontroll inte fattas slentrianmässigt, utan enbart när det finns en riskbedömning som visar på en hotbild till grund för beslutet. Detta är nödvändigt för att en sådan möjlighet ska vara förenlig med regeringsformens regler om informationsfrihet och skyddet mot kroppsvisitation (se vidare avsnitt 5). En avvägning måste också göras mellan å ena sidan intresset av att allmänheten enkelt och utan att ge avkall på rätten till anonymitet ska kunna ta del av de offentliga sammanträdena och å andra sidan intresset av att dessa tryggas från våldshandlingar och andra störningar.

Det är när det inom ett avgränsat område finns risk för brott som innebär en allvarlig fara för liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom som en säkerhetskontroll vid inpassering kan höja säkerheten. Sitt särskilda värde har kontrollen naturligtvis när risken inte kan hänföras till någon bestämd person utan har en mer allmän räckvidd. En säkerhetskontroll bör inte komma i fråga när det redan finns grund för andra tvångsmedel som kan undanröja risken. Om t.ex. någon eller några kända individer kan misstänkas ligga bakom en hotbild bör lagstiftningen enligt regeringens mening inte ge utrymme för att i förebyggande syfte låta alla besökare genomgå en säkerhetskontroll. Det torde då vara tillräckligt att rikta en polisär insats mot de misstänkta.

Hotbilds- och riskbedömning

Kravet på hotbilds- och riskbedömning innan beslut om säkerhetskontroll fattas varierar på de områden där sådan kontroll är tillåten i dag. För beslut om säkerhetskontroll i domstol är kravet att kontrollen behövs för att begränsa risken att det i lokalerna begås brott som innebär allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom. För beslut om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting krävs att det finns anledning att befara att sådana brott kan komma att begås. Vid säkerhetskontroll i riksdagens lokaler och i luftfarten finns inga krav på riskbedömning innan säkerhetskontroll genomförs.

Mot bakgrund av det som är känt om de hot som riktas mot förtroendevalda från bl.a. psykiskt sjuka personer, bör det vid riskbedömningen enligt regeringens mening inte ställas alltför höga krav på konkretisering av hoten. Samma resonemang kan gälla vid mera svepande terrorhot. Det framstår alltså inte som rimligt att det ska krävas att det finns ett överhängande hot för att fatta ett beslut om säkerhetskontroll. Det är för övrigt också en slutsats som dragits när möjligheterna att genomföra säkerhetskontroller i riksdagen och domstolarna utvidgats.

Regeringens bedömning görs även utifrån att en polisman redan har möjlighet att genomföra kroppsvisitation om det finns ett överhängande hot mot ett offentligt sammanträde eller mot en deltagare vid ett sådant sammanträde. Dagens lagstiftning tillfredsställer med andra ord de skyddsbehov som finns i sådana situationer.

Om hotbilden är mindre överhängande och mer diffus till sin karaktär ger rådande lagstiftning emellertid inte samma möjligheter. I detta avseende gör sig samma behov gällande för Sametinget som de som gäller i riksdagen, i samband med säkerhetskontroll i domstol och säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

Det är dock rimligt att det, liksom i kommuner och landsting, ska finnas krav på riskbedömning vid beslut om säkerhetskontroll i Sametinget, något som inte gäller för riksdagen och luftfarten. Enligt regeringens mening ska det krävas att det finns anledning att befara att ett allvarligt brott kan komma att inträffa i samband med ett offentligt sammanträde innan beslut om säkerhetskontroll ska kunna fattas. Det innebär att det måste finnas någon form av indikation på risk, men att risknivån inte behöver vara lika hög som då en polisman i brottsförebyggande syfte genomför kroppsvisitation med stöd av 23 § andra stycket polislagen (1984:387).

Säkerhetskontroll ska avse ett visst sammanträde

Regeringen anser att beslut om säkerhetskontroll tidsmässigt bör avgränsas till ett särskilt sammanträde, eftersom säkerhetskontroller för offentliga sammanträden endast bör komma i fråga när hotbilden bedöms uppgå till en viss lägsta risknivå. En sådan begränsning är i enlighet med den restriktivitet som regeringsformen betonar. En möjlighet att fatta beslut om säkerhetskontroll som ska gälla under viss tid riskerar att leda till att kontroller genomförs slentrianmässigt, utan en aktiv bedömning av säkerhetsriskerna. Till saken hör också att det kan gå ganska lång tid mellan sammanträdena i såväl Sametingets plenum som i styrelsen och nämnderna. Säkerhetsläget kan därför antas skifta mellan sammanträdena.

Sammanträden som ska omfattas

Det är viktigt att det framgår tydligt av lagen vilka sammanträden som omfattas. Möjligheten till säkerhetskontroll föreslås därför omfatta de offentliga sammanträden som hålls i plenum, styrelsen eller nämnderna. Oreglerade mötesformer som Sametinget kan ha i form av informationsmöten, hearings eller liknande bör däremot inte omfattas, även om de hålls med allmänheten närvarande.

Säkerhetskontroll vid inpassering

Av naturliga skäl kommer säkerhetskontroll främst att genomföras i samband med inpassering till sammanträdeslokalerna. Det kan dock inte uteslutas att någon som befinner sig i lokalerna undgått säkerhetskontroll. Även väskor och andra föremål i lokalerna kan behöva kontrolleras (se avsnitt 7.3.1). För att tydliggöra att säkerhetskontroll kan genomföras även i dessa situationer bör förslaget utformas så att det framgår att säkerhetskontroll kan genomföras även i lokalerna.

7.2 Beslut om säkerhetskontroll

Regeringens förslag: Beslut om säkerhetskontroll ska avse ett visst sammanträde och ska utöver sammanträdeslokalen och entréutrymmen endast omfatta de angränsande lokaler som behöver utnyttjas för att besökare ska kunna följa sammanträdet. Beslutet ska fattas av den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet. Beslutet ska föregås av samråd med Polismyndigheten. I ett beslut om säkerhetskontroll ska det anges vilket sammanträde och vilka lokaler som omfattas av beslutet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om beslut om säkerhetskontroll

Beslut om säkerhetskontroll måste föregås av noggranna överväganden, bl.a. av om det skulle vara möjligt att minimera säkerhetsriskerna till en acceptabel nivå genom andra, mindre ingripande åtgärder. Det kan i sammanhanget också finnas anledning att överväga om den tilltänkta sammanträdeslokalen alls är lämplig. Är det exempelvis fråga om en tillfällig möteslokal – t.ex. en skolsal eller matsal belägen i gatuplan med fönster runt om – kan en säkerhetskontroll lätt framstå som mindre verkningsfull. I det fallet kan ökade insatser av bevakningspersonal såsom ordningsvakter vara ett alternativ.

Lokaler som kan omfattas

Sametingets offentliga sammanträden äger rum i skilda typer av lokaler. Det kan vara fråga om allt från äldre byggnader till nybyggda anläggningar, som skolor, hembygdsgårdar eller konferensanläggningar. Det kan förekomma att åhörarna inte vistas i själva sammanträdeslokalen. Vid vissa arrangemang kan åhörarskaran komma att, åtminstone delvis, hänvisas till andra utrymmen där de får följa sammanträdet, antingen bakom glasrutor eller via storbildsskärmar och högtalare. När sådana utrymmen ligger i nära anslutning till sammanträdeslokalen kan det vara naturligt att också dessa åhörare ska genomgå säkerhetskontroll.

Ibland kan byggnaden vara utformad på ett sådant sätt att säkerhetskontrollen med fördel bör placeras i utrymmen en bit ifrån sammanträdeslokalen, exempelvis i en foajé eller i byggnadens entré. Säkerhetskontrollen kan därför, på grund av förhållandena i den aktuella byggnaden, behöva omfatta andra utrymmen än sammanträdeslokalen och dess entré. Det ska dock framhållas att en säkerhetskontroll inte får innebära en inskränkning av den rätt att ta del av allmänna handlingar som följer av tryckfrihetsförordningen. I praktiken innebär detta att när en säkerhetskontroll beslutas i en byggnad dit allmänheten också vänder sig för att ta del av allmänna handlingar, måste Sametinget se till att kontrollen inte arrangeras på ett sätt som försvårar för den som kommit dit för att ta del av allmänna handlingar.

Vem som kan fatta beslut

Ett beslut om säkerhetskontroll bör fattas av företrädare för Sametinget och inte av Polismyndigheten, vilket är i enlighet med den ordning som gäller för riksdagen, domstolarna, kommunerna och landstingen.

Regeringen anser att varje ordförande bör ha rätt att besluta om säkerhetskontroll vid respektive sammanträde. Detta är lämpligt och tillämpningen förväntas ändå bli enhetlig eftersom att samråd ska ske med Polismyndigheten innan säkerhetskontroll beslutas. Det ligger i sakens natur att beslutsfattarna noga beaktar de hotbilds- och riskbedömningar som polisen gör. Utöver att Sametinget får del av den kunskap som polisen har i frågan, undviks genom ett samråd att Sametinget slentrianmässigt beslutar om en säkerhetskontroll utan att det finns en sådan hotbild som lagen ska skydda mot. Vid skilda uppfattningar är det dock sammanträdet ordförande som slutligt avgör när och var säkerhetskontroll ska ske.

Som föreslås i avsnitt 7.3.3 kommer Polismyndigheten att få det yttersta ansvaret för att leda kontrollen. En obligatorisk samrådsfunktion är också betydelsefull för att säkerställa att Polismyndigheten har kännedom om de hotbilder som finns och ges förutsättningar att bedöma hur kontrollen ska genomföras.

Dokumentation

De lokaler som kan komma i fråga för säkerhetskontroll kan skilja sig betydligt från varandra. Ett beslut om säkerhetskontroll bör därför inte bara innehålla en uppgift om vilket sammanträde som beslutet avser utan även vilka lokaler som omfattas av beslutet. Fördelen med ordningen är att det kan bidra till att fästa uppmärksamhet på frågan om sammanträdeslokalen alls är lämplig för mötet och om några förändringar kan vara påkallade.

Uppgifterna om beslutets räckvidd är också viktiga för den enskilde, eftersom en vägran att genomgå säkerhetskontroll föreslås leda till ett tillfälligt tillträdesförbud för personen och att han eller hon avvisas eller avlägsnas (se avsnitt 7.3.6). För besökare till sammanträdet och den personal som ska utföra kontrollen är det således viktigt att gränserna för kontrollen tydligt framgår.

Även om ett beslut om säkerhetskontroll enligt förslaget inte ska kunna överklagas (avsnitt 7.4), finns det mot denna bakgrund skäl för att beslutet ska fattas skriftligt. Det kan dock tänkas att det kan uppstå situationer när beslutet – efter det obligatoriska samrådet – fattas med kort varsel före sammanträdet. För att lagstiftningen inte ska hindra att sammanträden hålls även under sådana omständigheter, bör därför inte finnas något absolut krav på att besluten ska vara skriftliga. Det skulle då räcka med att upplysningar om säkerhetskontrollen anslås i anslutning till sammanträdeslokalerna under förutsättning att beslutet om säkerhetskontroll dokumenteras skriftligt på annat sätt så fort det är möjligt.

7.3 Kontrollens utformning och omfattning

7.3.1 Allmänt om kontrollen

Regeringens förslag: Kontrollen ska få omfatta kroppsvisitation och undersökning av väskor, paket m.m. i syfte att leta efter vapen och andra farliga föremål som är ägnade att komma till användning vid vissa brott mot person eller egendom. Som huvudregel ska kroppsvisitationen utföras med hjälp av metalldetektor eller liknande anordning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Såsom regeringen tidigare bedömt (avsnitt 5) är det en säkerhetskontroll som, när andra mindre ingripande åtgärder är uttömda, är den mest effektiva åtgärden för att förhindra angrepp med knivar och andra liknande föremål som kan innebära en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller egendom eller för omfattande förstörelse av egendom, i samband med offentliga sammanträden i Sametinget.

För att hindra att sådana föremål förs in till sammanträdet och kommer till användning vid brott bör kontrollen få utföras genom kroppsvisitation och undersökning av väskor, paket m.m. De ingrepp i de grundlagsskyddade fri- och rättigheterna som detta innebär kräver att möjligheten att genomföra en säkerhetskontroll utformas så att ingreppen blir så små som möjligt. Huvudregeln ska därför vara att den kroppsvisitation som ska ske vid kontrollen utförs med hjälp av metalldetektorer eller liknande anordningar såsom exempelvis röntgenutrustning för väskor.

Sådan kontroll är effektiv samtidigt som den innebär ett relativt litet ingrepp i den personliga integriteten. Det är också den lösning som valts i samband med säkerhetskontroller i riksdagens lokaler, i domstol och vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting. I de fall en kroppsvisitation inte kan utföras eller avslutas med hjälp av teknisk utrustning ska en manuell visitation göras (se avsnitt 7.3.4).

I de situationer där den föreslagna lagstiftningen är avsedd att tillämpas bör enligt regeringens mening kunna befaras att föremål som kan användas vid brott, t.ex. en hammare, också är ägnade att komma till användning vid brott. Att föremål ska vara ägnade att komma till användning vid brott överensstämmer också med vad som gäller i de närliggande lagstiftningarna på området.

Som framgår av avsnitt 7.1 är det viktigt att i så stor utsträckning som möjligt garantera att personer anonymt ska kunna besöka ett sammanträde. Det är också viktigt att säkerställa att säkerhetskontrollen inte kommer i konflikt med anonymitetsskyddet för källor. De som utför kontrollen får inte ta del av handlingar, akter eller liknande som påträffas vid kontrollen. En säkerhetskontroll där man letar efter föremål som är ägnade att komma till användning vid brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom bör enligt regeringens bedömning därför inte komma i konflikt med

anonymitetsskyddet. För att säkert utesluta en sådan konflikt bör det dock vara möjligt att undanta t.ex. enskilda journalister från kontroll. Möjligheter till undantag behandlas nedan (avsnitt 7.3.2).

7.3.2 Personer som får kontrolleras

Regeringens förslag: En säkerhetskontroll ska få omfatta besökare till det sammanträde och de lokaler som anges i beslutet om säkerhetskontroll. Kontrollen ska dock inte omfatta ledamöter och ersättare vid sammanträdet, eller andra som på grund av ett särskilt uppdrag närvarar vid sammanträdet. Den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet ska få undanta även andra personer från kontrollen. Identiteten ska få kontrolleras endast för att fastställa om en person som uppger sig inte omfattas av säkerhetskontrollen ska undantas från den.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslogs att även den som närvarar vid sammanträdet på grund av lag ska undantas från säkerhetskontrollen. Promemorians förslag har också en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Avgörande för vilka som ska omfattas av säkerhetskontrollen bör vara om personen i fråga har någon uppgift vid det aktuella sammanträdet. Endast den som medverkar vid sammanträdet i egenskap av ledamot eller ersättare eller som annars getts ett särskilt uppdrag vid sammanträdet bör undantas från kontrollen. Särskilt inbjudna gäster, andra politiker eller tjänstemän som ska delta i sammanträdet bör anses ha ett särskilt uppdrag.

Lagstiftningen måste därutöver ge utrymme för en flexibel tillämpning och därför även erbjuda en ordning för att fler personer ska kunna undantas från kontrollerna. Det skulle här kunna handla om journalister med särskild ackreditering m.fl. Eftersom utgångspunkten är att säkerhetskontroll ska användas i så liten utsträckning som möjligt bör utrymmet för att kunna medge undantag vara tämligen stort. Enligt regeringens mening bör det i lagen därför inte krävas särskilda skäl för att undanta någon från kontroll.

Eftersom det enligt förslaget är sammanträdets ordförande som ska besluta om säkerhetskontroll, bör även beslut om undantag fattas av denne. Ordföranden ansvarar för ordningen vid sammanträdet och bör därför inte kunna delegera rätten att medge undantag. För att inte detta ska leda till praktiska problem, bör en lämplig ordning vara att ordföranden i förväg tar ställning till vilka personer som ska undantas från kontrollen.

För att kunna fastställa vilka som ska undantas från säkerhetskontrollen måste det vara möjligt att kontrollera dessa personers identitet. Visserligen anses offentlighetsprincipen tillsammans med den grundlagsskyddade informationsfriheten innebära en rätt för alla att närvara vid offentliga sammanträden utan att behöva genomgå identitetskontroll, uppge sitt namn eller förklara varför han eller hon önskar närvara. De personer som kommer att omfattas av identitetskontrollen är emellertid i huvudsak

sådana som har offentliga befattningar eller särskilda funktioner under sammanträdet. Enligt regeringens mening är det därför godtagbart att de som uppger sig vara undantagna från säkerhetskontroll vid behov i stället måste underkasta sig kontroll av sin identitet. Den valda regleringen kommer med andra ord inte att påverka allmänhetens rätt att anonymt närvara vid ett sammanträde.

7.3.3 Kontrollens bemanning

Regeringens förslag: En säkerhetskontroll ska genomföras av en polisman eller av en ordningsvakt under ledning av en polisman.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Kontrollerna bör bemannas av ordningsvakter men ledningen bör ytterst ligga på en polisman, vars direktiv ordningsvakter är skyldiga att följa (jfr 6 § lagen [1980:578] om ordningsvakter). Ordningen följer den som gäller för säkerhetskontroll i domstol och vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting dvs. att säkerhetskontroll ska genomföras av en polisman, men att Polismyndigheten ska kunna besluta att kontrollen ska genomföras av en ordningsvakt under ledning av en polisman.

Det är Polismyndighetens ansvar att från fall till fall närmare besluta hur dess ledning ska utövas, om uppgiften förutsätter att det finns en polisman på plats eller om ledningen kan skötas på något annat sätt. Med denna lösning tillfredsställs kravet på att Polismyndigheten har uppsikt över verksamheten samtidigt som Polismyndighetens resurser kan användas på ett effektivt sätt.

Även om säkerhetskontroller innebär ett visst rutinmässigt förfarande och kan anses vara av enklare beskaffenhet, ställs det stora krav på utbildning, erfarenhet och kompetens hos de personer som utför kontrollerna. Med tanke på uppdragets karaktär och de befogenheter som krävs för det är regeringens bedömning att endast polismän eller ordningsvakter bör komma i fråga.

7.3.4 Kroppsvisitation

Regeringens förslag: Manuell kroppsvisitation ska endast få ske om det finns särskilda skäl för åtgärden och ska i så fall utföras av en polisman eller av en ordningsvakt som Polismyndigheten har godkänt för uppgiften. Kroppsvisitation av mera väsentlig omfattning ska utföras i ett avskilt utrymme och om möjligt i vittnes närvaro. Kroppsvisitation ska få utföras eller bevitnas endast av någon som är av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte sker med metalldetektor eller liknande anordning eller avser föremål som den som visiteras har med sig.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Vid tillkomsten av lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting har man använt legaldefinitionen av begreppet kroppsvisitation i 28 kap. 11 § tredje stycket rättegångsbalken. Regeringen anser att den definitionen av kroppsvisitation är lämplig att använda även i den nu föreslagna lagen. Definitionen innebär att kroppsvisitation, förutom föremål som någon bär på sig, även omfattar föremål som någon har med sig.

I de fall en visitation inte kan genomföras eller slutföras med hjälp av en metalldetektor eller en liknande anordning måste en manuell kroppsvisitation kunna ske. En manuell visitation är dock ett större ingrepp i den personliga integriteten hos den som kontrolleras än en visitation som sker med hjälp av teknisk utrustning. Enligt regeringens mening bör det därför krävas särskilda skäl för manuell kroppsvisitation. Endast polismän och ordningsvakter med särskild utbildning ska få utföra manuell kroppsvisitation.

Kroppsvisitation ska få utföras eller bevitnas bara av någon av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte sker med metalldetektor eller liknande anordning eller avser föremål som den som visiteras har med sig. Detta är i enlighet med vad som gäller vid säkerhetskontroll i domstol och vid säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

Enligt 28 kap. 13 § rättegångsbalken får undersökningen av föremål genomföras av en person av annat kön. Bestämmelsen i rättegångsbalken infördes i samband med att legaldefinitionen av kroppsvisitation utvidgades till att omfatta föremål någon har med sig. Regeringen ser inte att det finns skäl för att i det aktuella lagstiftningsärendet avvika från vad som i detta avseende är möjligt enligt rättegångsbalken. Regeringen föreslår därför att både undersökning av föremål och bevitnande av den inte ska omfattas av kravet på visst kön hos den som utför undersökningen.

Sammanträdeslokalerna som Sametinget använder sig av för offentliga sammanträden skiljer sig väsentligt från varandra i fråga om storlek och utformning. Lokalerna är inte heller alltid permanent iordningställda för dessa sammanträden. De rum eller utrymmen som är tillgängliga för kroppsvisitation av mera väsentlig omfattning kommer därför att skilja sig åt betydligt. Enligt regeringens mening bör lagen därför ge möjlighet att i avsaknad av fasta eller enskilda rum för kroppsvisitation utföra sådan även i tillfälligt ordnade utrymmen. För att inte ge avkall på skyddet för den enskildes integritet är det dock viktigt att utrymmet är avskilt.

7.3.5 Hantering av föremål

<p>Regeringens förslag: Om man vid en säkerhetskontroll påträffar föremål som kan komma till användning vid brott ska den som föremålet påträffas hos uppmanas att lämna det ifrån sig för förvaring, såvida inte föremålet tas i beslag enligt bestämmelserna i</p>
---

rättegångsbalken. Om det inte finns någon känd innehavare till ett påträffat föremål ska det få omhändertas. Föremål som har lämnats till förvaring eller omhändertagits ska förvaras på ett betryggande sätt. Om det begärs ska ett bevis om att ett föremål har lämnats till förvaring utfärdas. Föremålet ska återlämnas till den som har lämnat det till förvaring när denne lämnar lokalerna.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Vid säkerhetskontroller i riksdagen, i domstol, och i kommuner och landsting gäller att den som har med sig ett farligt föremål ska uppmanas att lämna ifrån sig föremålet för förvaring, om inte föremålet kan tas i beslag enligt bestämmelserna i rättegångsbalken. Den som har lämnat föremål till förvaring har, om han eller hon begär det, rätt till ett bevis om att det har skett.

Samma ordning bör gälla också för de aktuella säkerhetskontrollerna. I anslutning till en säkerhetskontroll behöver det därför finnas förvaringsmöjligheter som står under uppsikt av kontrollpersonalen. Ett föremål ska återlämnas när den som lämnat det till förvaring lämnar lokalerna.

Utöver de föremål som någon bär på sig eller har med sig och som därmed omfattas av begreppet kroppsvisitation kan det förekomma att väskor m.m. saknar innehavare. Dessa kan innehålla farliga föremål som behöver omhändertas, vilket den föreslagna lagen bör möjliggöra.

7.3.6 Avvisning och avlägsnande

Regeringens förslag: Besökare som vägrar att genomgå beslutad säkerhetskontroll och inte kan styrka att de är behöriga att ändå vistas i sammanträdeslokalen ska få nekas tillträde till sammanträdet och de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll och avvisas eller avlägsnas från dessa. Samma åtgärder ska få vidtas mot den som inte följer en uppmaning att lämna föremål ifrån sig för förvaring.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens men har en något annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Det är frivilligt att gå igenom en säkerhetskontroll, men den som väljer att inte göra det får ta konsekvenserna av sitt val och t.ex. avstå från att närvara vid ett sammanträde. Normalt får den som vägrar att gå igenom en säkerhetskontroll anses själv ha valt att inte närvara (se Lagrådets yttrande i prop. 2000/01:32 s. 89).

Den som vägrar att genomgå en beslutad säkerhetskontroll och inte kan visa att han eller hon är behörig att ändå vistas i de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll eller inte följer en uppmaning om att lämna ifrån sig föremål för förvaring kan komma att misstänkas för brott

mot vilket en polisman kan ingripa (se Riksdagens förvaltningskontors förslag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare, förs. 1987/88:9 s. 28). I första hand bör följderna ändå vara att personen inte ges tillträde till sammanträdeslokalerna och uppmanas att lämna lokalerna, eventuellt i sällskap med en polisman eller ordningsvakt. Den som inte följer uppmaningen ska, i enlighet med vad som gäller i övrig lagstiftning på området, kunna avlägsnas med tvång.

7.4 Överklagande

Regeringens förslag: Beslut rörande säkerhetskontroll ska inte kunna överklagas.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Beslut som fattas av ordföranden i fråga om ordningen vid sammanträden kan i sig inte överklagas. Inte heller kan beslut om säkerhetskontroll på riksdagens, domstolarnas, kommunernas och landstingens område överklagas. Regeringen anser inte att det finns anledning att göra en annan bedömning i detta ärende. Beslut om säkerhetskontroll ska alltså inte kunna överklagas.

8 Ordningsvakt får tjänstgöra vid säkerhetskontroll i Sametinget

Regeringens förslag: Lagen om ordningsvakter kompletteras så att det av lagen framgår att ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroller i Sametinget.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget, bl.a. *Sametinget*, *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Kammarrätten i Sundsvall* och *Polismyndigheten*, tillstyrker eller har inte några synpunkter på det.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 1 § lagen (1980:578) om ordningsvakter får en person som inte är anställd som polisman förordnas att som ordningsvakt medverka till att upprätthålla allmän ordning.

Vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting får säkerhetskontroller efter Polismyndighetens förordnande genomföras av en ordningsvakt under ledning av en polisman (5 § lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting). Enligt 2 b § får ordningsvakter förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting. Samma regler bör gälla för Sametinget. Lagen om ordningsvakter bör därför kompletteras så att det

även där framgår att ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroller i Sametinget.

9 Ikraftträdande

<p>Regeringens förslag: Den nya lagen och lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2019.</p>
--

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har berört frågan om ikraftträdande.

Skäl för regeringens förslag: Den nya lagen och lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen bedömer att det kan ske den 1 juli 2019.

10 Konsekvensanalys

Förslaget att lagreglera att Sametingets sammanträden i plenum ska vara offentliga medför inga ökade kostnader eller andra konsekvenser, eftersom det inte innebär någon förändring i förhållande till vad som gäller i dag.

En ny lag om säkerhetskontroll vid Sametingets offentliga sammanträden kan däremot medföra vissa begränsade kostnader för staten. Dessa kostnader bedöms rymmas inom befintliga anslagsramar.

10.1 Den nya lagen om säkerhetskontroll vid Sametingets offentliga sammanträden

10.1.1 Alternativa lösningar

Syftet med en lag om säkerhetskontroll är att möjliggöra för Sametinget att besluta om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i plenum, styrelse och nämnder om det finns anledning att befara att det vid sammanträdet kan komma att begås brott som innebär en allvarlig fara för någons liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom. Sametinget har uppgett att det har förekommit incidenter före och vid sammanträden.

Ett alternativ till lagstiftning vore att Sametinget vid behov skulle använda sig av väktare eller ordningsvakter. Behovet av säkerhetskontroll bör dock bedömas med utgångspunkt i de risker och den sårbarhet som gäller för sammanträden av denna typ, liksom konsekvenserna av ett våldsdåd. Det handlar främst om att säkerställa de demokratiska institutionernas möjlighet att fungera genom att göra det möjligt att hålla sammanträden under trygga former.

10.1.2 Konsekvenser för staten

Sametinget

Sametingets plenum har normalt tre sammanträden per år. Styrelsens och nämndernas sammanträden är endast i undantagsfall offentliga. Det torde bli mycket sällan som Sametinget kommer att behöva besluta om säkerhetskontroll, och i praktiken endast vid sammanträden i plenum, eftersom sammanträden i styrelsen och nämnderna bara undantagsvis kommer att vara offentliga.

Erfarenheterna av tillämpningen av lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting talar också för att beslut om säkerhetskontroll sällan blir aktuellt.

Det kan förutsättas att en eventuell säkerhetskontroll kommer att genomföras med hjälp av metalldetektor eller liknande. Sådan utrustning behöver således finnas tillgänglig, men kan hyras. Det är mycket ovanligt att kommunerna själva har utrustning för säkerhetskontroll. Vid behov händer det att man använder sig av lokaler där det redan finns tillgång till utrustning. Sametinget bör kunna göra på samma sätt.

Sametinget håller sina sammanträden på flera olika orter. Utrustningen är dock av så enkelt slag att den vid behov kan medföras till aktuell lokal. Det blir fråga om en engångskostnad för Sametinget om de ska anskaffa utrustningen. För det fall utrustning införskaffas bedöms kostnaden rymmas inom ramen för det nuvarande anslaget.

Övriga kostnader för ordningsvakter och eventuell hyra av teknisk utrustning bekostas också av Sametinget, oavsett om dessa funktioner hyrs in från bevakningsbolag eller ordnas på annat sätt. Även dessa kostnader kommer dock vara så begränsade att de ryms inom ramen för anslaget.

Polismyndigheten

Den största kostnaden för säkerhetskontroller är sannolikt den som avser personal. Polismyndigheten står för kostnaden för den personal man tillhandhåller för samråd och för ledning av kontrollerna. Men eftersom säkerhetskontroll enligt lagen kommer att bli aktuellt förhållandevis sällan bedöms kostnaden vara så begränsad att den ryms inom ramen för Polismyndighetens anslag.

10.1.3 Konsekvenser för jämställdhet, miljö, m.m.

Förslaget följer inte av EU-rätt eller av annan internationell rätt. Förslaget har inga miljömässiga konsekvenser. Förslaget har inte heller några sociala konsekvenser och påverkar inte jämställdheten.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget

Säkerhetskontroll

1 § Säkerhetskontroll får genomföras vid inpassering till eller i lokaler som disponeras för ett sammanträde i Sametinget som i enlighet med regleringen i sametingslagen (1992:1433) är offentligt, om det finns anledning att befara att det vid sammanträdet kan komma att begås brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom.

Paragrafen, som anger att säkerhetskontroll under vissa förutsättningar får äga rum vid offentliga sammanträden i Sametinget, behandlas i avsnitt 7.1.

De sammanträden som kan komma i fråga är i första hand Sametingets sammanträden i plenum och styrelsens och nämndernas sammanträden, vars offentlighet regleras i sametingslagen (1992:1433). Enligt 2 kap. 3 a § sametingslagen är Sametingets sammanträden i plenum offentliga. Sametinget får dock enligt bestämmelsen besluta att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar.

Styrelsen och nämnderna ska enligt 2 kap. 3 c § sametingslagen hålla sina sammanträden inom stängda dörrar. De får dock besluta att sammanträdena ska vara offentliga, om Sametinget har medgett det. I ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som hos styrelsen eller nämnden omfattas av sekretess ska dock enligt 2 kap. 3 c § andra stycket sametingslagen sammanträdena alltid hållas inom stängda dörrar.

En riskbedömning ska alltid göras när regeln tillämpas. För säkerhetskontroll krävs att det finns anledning att befara att det vid sammanträdet kan komma att begås brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom. Det räcker alltså inte att endast mera allmänna ordningsstörningar såsom ljudliga protester eller demonstrationer med exempelvis banderoller och flygblad kan förutses.

Formuleringen tar sikte på sådana brott som finns angivna i 3, 4 och 13 kap. brottsbalken, såsom mord, dråp, allvarligare misshandel, människorov, olaga frihetsberövande, mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse samt allvarligare hot om sådana brott, t.ex. vapenhot. Det är således fråga om gärningar av vilka flera för övrigt skulle kunna komma i fråga som terroristbrott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

När det gäller risken för brott mot någons liv, hälsa eller frihet är det tillräckligt att en enda person allvarligt kan komma till skada och det saknar i sammanhanget betydelse om vederbörande har någon särskild funktion under sammanträdet eller är åhörare.

Hur stor risken för brott måste vara kan inte anges generellt. Det måste dock finnas indikation på en säkerhetsrisk. Även om det således fordras en viss konkretisering av säkerhetsrisken är avsikten inte att kravet ska ställas alltför högt. Risken behöver inte vara hänförlig till någon viss person eller fråga vid sammanträdet. Även något diffusa och allmänt riktade hot eller

befarade risksituationer bör kunna föranleda säkerhetskontroll. Avgörande är dock att det är fråga om en risk för sådana kvalificerade brottsliga gärningar där skjutvapen, tillhyggen, knivar, sprängämnen, brandbomber och andra farliga ämnen är troliga brottsverktyg.

Beslut om säkerhetskontroll

2 § Ett beslut om säkerhetskontroll ska avse ett visst sammanträde och får utöver sammanträdeslokalen och entréutrymmen endast omfatta de angränsande lokaler som behöver utnyttjas för att besökare ska kunna följa sammanträdet. I beslutet ska det anges vilket sammanträde och vilka lokaler som omfattas av beslutet.

Ett beslut om säkerhetskontroll fattas av den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet.

Innan ett beslut om säkerhetskontroll fattas ska samråd ske med Polismyndigheten.

Paragrafen, som innehåller bestämmelser som avser beslut om säkerhetskontroll, behandlas i avsnitt 7.2.

Av paragrafens *första stycke* framgår att beslut om säkerhetskontroll ska avse ett visst sammanträde och att utöver själva sammanträdeslokalen också andra angränsande lokaler kan tas i anspråk. Att lokalerna i fråga behöver utnyttjas för att besökare ska kunna följa sammanträdet innebär att endast de lokaler som för sammanträdet har upplåtits åt allmänheten får beröras av en säkerhetskontroll. I praktiken torde endast själva sammanträdeslokalen, allmänhetens passager till denna och, där så förekommer, separata åhörarrum beröras av ett beslut om säkerhetskontroll. För att förtydliga att endast lokaler som direkt eller indirekt är förbundna med sammanträdeslokalen får beröras av säkerhetskontrollen har angetts att lokalerna ska vara angränsande.

Det ska av det dokumenterade beslutet framgå vilket sammanträde och vilka lokaler som berörs. Allmänheten bör underrättas om beslutet, vilket kan ske t.ex. genom anslag på lämplig plats i Sametingets lokaler eller de lokaler där sammanträdet äger rum.

Av *andra stycket* framgår att det är den som är eller ska vara sammanträdets ordförande som beslutar om säkerhetskontroll. I normalfallet torde ett beslut om säkerhetskontroll fattas som ett led i förberedelserna av ett sammanträde, men det kan inte uteslutas att ett sådant beslut kan aktualiseras i nära anslutning till genomförandet av sammanträdet.

I *tredje stycket* anges att varje beslut om säkerhetskontroll ska föregås av ett samråd med Polismyndigheten. Vid samrådet bör förutsättningarna för kontrollen diskuteras vad gäller hotbild, risk och de mera praktiska detaljerna runt kontrollen. En kopia av beslutet bör även skickas till Polismyndigheten.

Säkerhetskontrollens omfattning och utformning

3 § Säkerhetskontrollen omfattar besökare till det sammanträde och de lokaler som anges i beslutet om säkerhetskontroll. Kontrollen omfattar dock inte ledamöter och ersättare vid sammanträdet, eller andra som på grund av ett särskilt uppdrag närvarar vid sammanträdet. Den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet får undanta även andra personer från kontrollen.

Identiteten får kontrolleras endast för att fastställa om en person som uppger sig inte omfattas av säkerhetskontrollen ska undantas från den.

Paragrafen, som anger vilka som omfattas av kontrollen och vem som beslutar om undantag från kontrollen, behandlas i avsnitt 7.3.2.

I *första stycket* anges att kontrollen omfattar besökare, varmed i första hand avses åhörare. Begreppet besökare tydliggör vilka som omfattas av kontrollen oavsett i vilket syfte de avser att närvara vid ett sammanträde. Det innebär att även journalister i allmänhet också omfattas. Ledamöter och ersättare vid sammanträdet liksom andra som på grund av ett särskilt uppdrag närvarar vid sammanträdet omfattas däremot inte av kontrollen.

Exempel på personer som på grund av ett särskilt uppdrag närvarar vid sammanträdet och som därför inte omfattas av kontrollen är politiker, tjänstemän eller andra som är särskilt inbjudna. Kontrollen omfattar däremot förtroendevalda som besöker ett annat beslutsorgan än sitt eget, om besöket inte sker på grund av någon skyldighet att närvara. Till skillnad mot vad som gäller för kommuner och landsting finns för Sametinget ingen som enligt lag är skyldig att närvara vid sammanträdet, utöver ledamöterna.

Därutöver får andra personer, t.ex. journalister, undantas från en säkerhetskontroll. Beslut om detta får fattas av samma person som får besluta om kontrollen, dvs. den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet.

Enligt *andra stycket* får kontroll av någons identitet inte förekomma rutinmässigt, utan bara för att kunna fastställa om en person ska undantas från säkerhetskontrollen. Självfallet ska legitimation inte avkrävas slentrianmässigt, utan endast i de fall då en person, som inte är känd för personalen vid kontrollen, påstår sig vara undantagen från kontrollen.

4 § Vid säkerhetskontrollen ska vapen och andra föremål som är ägnade att komma till användning vid brott som avses i 1 § eftersökas. Kontrollen får omfatta kroppsvisitation och undersökning av väskor och andra föremål som påträffas i lokaler som anges i beslutet om säkerhetskontroll.

Paragrafen, som anger syftet med säkerhetskontrollen, behandlas i avsnitt 7.3.1.

Syftet med säkerhetskontrollen är att förhindra att vapen och andra föremål som är ägnade att komma till användning vid våldshandlingar och andra övergrepp medförs till sammanträdet. Med andra föremål avses här knivar, tillhyggen, gatstenar och liknande, liksom sprängämnen, tändmedel och andra farliga ämnen.

För att eftersöka sådana föremål får kroppsvisitation utföras. Med begreppet kroppsvisitation avses detsamma som i 28 kap. 11 § tredje stycket rättegångsbalken, dvs. en undersökning av kläder och annat som någon bär på sig samt av väskor, paket och andra föremål som någon har med sig (jfr 6 § tredje stycket). Att föremål som inte kan kopplas samman med någon viss person, och därför inte heller kan omfattas av kroppsvisitation, får undersökas, anges uttryckligen.

5 § Säkerhetskontrollen genomförs efter närmare anvisningar av Polismyndigheten av en polisman. Kontrollen kan också efter Polismyndighetens förordnande genomföras av en ordningsvakt under ledning av en polisman.

Paragrafen, som anger vilka som ska ansvara för genomförandet av säkerhetskontrollen, behandlas i avsnitt 7.3.3.

Den föreslagna ordningen överensstämmer med den som gäller för säkerhetskontroll i domstolar, kommuner och landsting. Genomförandet av en säkerhetskontroll är således i första hand en sak för Polismyndigheten. Om det bedöms lämpligt med hänsyn till omständigheterna får dock denna förordna att säkerhetskontrollen utförs av en ordningsvakt under ledning av en polisman.

Huruvida den polisman som i sådant fall ska leda kontrollen bör vara närvarande får avgöras i det enskilda fallet. Faktorer som har betydelse för den bedömningen är om polismannen kan leda kontrollen utan att vara på plats, t.ex. genom att stå i förbindelse med de ordningsvakter som utför kontrollen för att kunna ge stöd och anvisningar, och polisens möjligheter att snabbt rycka ut om det behövs. En naturlig utgångspunkt för en sådan bedömning är att ju större risken är för att allvarlig brottslighet äger rum vid kontrollen desto viktigare är närvaron av polismän på plats.

6 § Kroppsvisitation vid säkerhetskontrollen ska utföras med metalldetektor eller liknande anordning. Kroppsvisitationen får göras på annat sätt om det finns särskilda skäl. I så fall ska den utföras av en polisman eller av en ordningsvakt som Polismyndigheten har godkänt för uppgiften.

Kroppsvisitation som är av mera väsentlig omfattning ska utföras i ett avskilt utrymme och om möjligt i vittnes närvaro.

Kroppsvisitation får utföras eller bevitnas endast av någon som är av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte görs med metalldetektor eller liknande anordning eller avser föremål som den som visiteras har med sig.

Paragrafen, som innehåller bestämmelser om kroppsvisitation, behandlas i avsnitt 7.3.4.

Kroppsvisitation ska enligt *första stycket* i första hand utföras med hjälp av metalldetektor eller annan liknande anordning. Med metalldetektor avses såväl s.k. larm- eller säkerhetsbågar som handhållna metalldetektorer. För undersökning av väskor, paket och andra föremål kan röntgenutrustning användas.

Säkerhetskontroll som görs på annat sätt, dvs. manuell kontroll, får endast ske om det finns särskilda skäl för det. Med särskilda skäl avses främst situationer där den tekniska utrustningen ger indikation på ett föremål av en beskaffenhet som motiverar en närmare undersökning. Det kan emellertid också vara fråga om att den tekniska utrustningen på grund av fel eller andra praktiska omständigheter inte kan användas vid ett visst kontrolltillfälle.

Endast de ordningsvakter som förordnats med stöd av den föreslagna ändringen i 2 b § i lagen (1980:578) om ordningsvakter, och polismän får utföra manuell kroppsvisitation. Ordningsvakter som saknar sådant förordnande, men har förordnanden att enligt 3 § lagen om ordningsvakter verka på platsen, får således inte kroppsvisitera manuellt men kan handha stationära och bärbara metalldetektorer. Det sagda innebär således att det vid varje säkerhetskontroll kommer att finnas behov av antingen polismän

eller ordningsvakter som är förordnade med stöd av 2 b § i lagen om ordningsvakter.

Kroppsvsitation av mera väsentlig omfattning ska enligt *andra stycket* ske i ett avskilt utrymme. Begreppet "mera väsentlig omfattning" har samma betydelse som i bl.a. 28 kap. 13 § rättegångsbalken. Med ett avskilt utrymme avses rum eller annat utrymme som har avskilts genom draperi, skärmvägg eller liknande avdelare som inte medger insyn.

Av *tredje stycket* framgår att som huvudregel får manuella kroppsvsitationer utföras eller bevittnas endast av någon som är av samma kön som den som visiteras. Undersökning av föremål som någon har med sig kan dock utföras även om personen som utför eller bevittnar denna inte är av samma kön som den som visiteras.

7 § Om det vid säkerhetskontrollen påträffas något sådant föremål som avses i 4 § första meningen, ska den som föremålet påträffas hos uppmanas att lämna det ifrån sig för förvaring, om det inte tas i beslag enligt bestämmelserna i rättegångsbalken. Om det inte finns någon känd innehavare till ett påträffat föremål får det omhändertas.

Paragrafen, som innehåller bestämmelser om förfarandet då eftersökta föremål påträffas vid kontrollen, behandlas i avsnitt 7.3.5.

De föremål som ska lämnas för förvaring är de som anges i 4 § första meningen, dvs. vapen eller andra föremål som är ägnade att komma till användning vid brott och som inte tas i beslag enligt rättegångsbalkens regler.

Avvisning och avlägsnande

8 § Besökare som vägrar att genomgå en beslutad säkerhetskontroll och inte kan styrka att de är behöriga enligt 3 § att ändå vistas i sammanträdeslokalen får nekas tillträde till sammanträdet och de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll och avvisas eller avlägsnas från dessa lokaler. Samma åtgärder får vidtas mot den som inte följer en uppmaning enligt 7 § att lämna föremål ifrån sig.

Paragrafen, som reglerar vad som gäller om en person vägrar att genomgå en säkerhetskontroll och inte heller kan styrka någon behörighet att ändå vistas i sammanträdeslokalen, eller om en person vägrar lämna ifrån sig föremål för förvaring, behandlas i avsnitt 7.3.6.

Att genomgå en säkerhetskontroll innebär för den enskilde att låta sig kroppsvisiteras, med hjälp av teknisk utrustning som en metalldetektor eller på annat sätt. En säkerhetskontroll förutsätter således en viss medverkan av den som kontrolleras och innebär att han eller hon för kontrollpersonalen kan behöva visa de föremål som kontrollen ger utslag på. Först när kontrollpersonalen förvissat sig om att den kontrollerade till sammanträdet inte medför något sådant föremål som anges i 4 § första meningen kan vederbörande anses ha genomgått kontrollen.

Om en person vägrar genomgå en säkerhetskontroll och inte heller genom t.ex. en giltig legitimationshandling kan visa att han eller hon är behörig att ändå vistas i de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll, ska denna vägras tillträde till lokalerna och i sista hand avvisas eller avlägsnas därifrån. Samma åtgärder får vidtas mot den som

inte följer en uppmaning att lämna föremål ifrån sig. Hur långt personen kan avlägsnas beror på vilka lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll.

Förvaring av föremål

9 § Föremål som har lämnats till förvaring eller omhändertagits enligt denna lag ska förvaras på ett betryggande sätt. Ett bevis om att ett föremål har lämnats till förvaring ska utfärdas på begäran.

Föremålet ska återlämnas till personen som har lämnat det till förvaring när han eller hon lämnar de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll.

Paragrafen, som handlar om förvaring av föremål, behandlas i avsnitt 7.3.5.

Förvaringen av lämnade och omhändertagna föremål ska enligt *första stycket* ske på ett betryggande sätt. Polismännen eller ordningsvakterna ansvarar för att i samråd med Sametinget svara för de praktiska detaljerna. Med betryggande förvaring avses att förvaringen ska ske så att det inte finns risk för att föremålet försvinner. Förvaringen bör lämpligen ske i något låst eller bevakat utrymme i anslutning till säkerhetskontrollen.

Om någon lämnar ett vapen eller annat farligt föremål till förvaring utan att det tas i beslag har han eller hon på begäran en rätt att få ett bevis utfärdat om att en sådan åtgärd har vidtagits. Beviset bör innehålla datum och en hänvisning till lagen om säkerhetskontroll samt en beskrivning av föremålet. Det ligger i sakens natur att den som lämnat ifrån sig ett föremål även bör få t.ex. en nummerbricka, så att föremålet enligt *andra stycket* kan återlämnas till rätt person när denne lämnar lokalerna.

Förbud att överklaga

10 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Paragrafen, som föreskriver att beslut enligt lagen inte får överklagas, behandlas i avsnitt 7.4.

Bestämmelsen omfattar inte endast beslut om att genomföra säkerhetskontroll utan även andra beslut enligt lagen, t.ex. beslut enligt 3 § om undantagande från säkerhetskontrollen.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter

2 b § Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting och enligt lagen (2018:0000) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget.

Paragrafen behandlas i avsnitt 8. Ändringen innebär att ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra även enligt lagen om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget.

11.3 Förslaget till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433)

2 kap.

3 a § *Sametingets sammanträden i plenum är offentliga.*

Sametinget får dock besluta att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar. Ersättarna får närvara vid en sådan överläggning, även när de inte tjänstgör.

I paragrafen, som är ny, behandlas mötesoffentligheten för Sametingets sammanträden i plenum. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.1.

Av *första stycket* framgår att Sametingets sammanträden i plenum är offentliga. Att Sametingets sammanträden i plenum är offentliga innebär bl.a. att det är tillåtet att spela in eller filma sammanträden om det inte stör ordningen. Sametinget kan dock enligt 2 kap. 3 b § sametingslagen förbjuda upptagningar av sammanträdet, om det påkallas av ordningsskäl (se regeringsrättens avgörande RKR R77 2:40).

Av *andra stycket* följer att överläggningar i ett visst ärende får ske bakom stängda dörrar. Denna bestämmelse tar sikte på ärenden där det förekommer handlingar som kan omfattas av sekretess. Det är endast överläggningarna som kan hållas bakom stängda dörrar. Besluten som fattas i ärenden ska vara offentliga. Bestämmelser om ledamöternas och ersättningsarnas tystnadsplikt finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

3 b § *Ordföranden leder Sametingets sammanträden i plenum och ansvarar för ordningen vid sammanträdena.*

Ordföranden får visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

I paragrafen, som är ny, regleras ordförandens ledning av Sametingets sammanträden i plenum. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.1.

I *första stycket* anges att det är ordförandes ansvar att leda och hålla ordning vid Sametingets sammanträden i plenum. En vice ordförande får endast föra ordet om ordföranden är förhindrad att delta. Ytterligare reglering som behövs kan tas in i Sametingets arbetsordning. En sådan reglering får dock inte utformas så att den begränsar den grundlagsfästa yttrandefriheten.

Sametingets sammanträden i plenum ska vara offentliga. Om det inte stör sammanträdet är det tillåtet att t.ex. göra ljud- och bildinspelningar under sammanträdet. Även direktsändning genom radio och tv får anses tillåten om sammanträdet inte störs av det.

Bestämmelsen innebär en rätt för ordföranden att ingripa mot ett handlande som strider mot god ordning, på annat sätt än genom innehållet i vad som yttras. Ordföranden får alltså inte ingripa mot en talare på grund av själva innehållet i ett yttrande, men om en talare avviker från ämnet eller stör ordningen på annat sätt än med innehållet i sitt yttrande, jfr RÅ 1981 ref. 2:1. Ordföranden kan också ta ifrån en talare ordet, om talaren uppträder på ett sätt som strider mot god ordning.

Ordförandens ansvar för ordningen innefattar en rätt att ajournera sammanträdet för att få tid att återställa ordningen eller som yttersta åtgärd upplösa sammanträdet. Hur sådana undantagssituationer ska hanteras kan regleras i arbetsordningen.

I motsats till plenumet är styrelsens och nämndernas sammanträden som huvudregel slutna (2 kap. 3 c § sametingslagen). Paragrafen ger därför inte ordföranden i styrelsen och nämnderna samma rätt som plenumets ordförande.

I *andra stycket* anges att ordföranden, efter tillsägelse, har rätt att visa ut den som stör ordningen vid ett sammanträde. Av lagtexten framgår att ordföranden inte kan utvisa någon störande utan föregående tillsägelse. Bestämmelsen om ordförandens rätt att utvisa störande personer gäller såväl åhörare som ledamöter.

Den som stör sammanträdet riskerar att bli dömd för störande av förrätning till böter eller fängelse i högst sex månader (16 kap. 4 § brottsbalken).

3 c § *Styrelsens sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Styrelsen får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga om Sametinget har medgett det.*

Styrelsens sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden

1. som avser myndighetsutövning, eller

2. där det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Detsamma ska gälla för sammanträden i Sametingets nämnder.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om offentlighet vid Sametingets styrelse- och nämndsammanträden. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.2.

Av *första stycket* framgår att styrelse- och nämndsammanträdena ska hållas inom stängda dörrar, men att Sametinget kan disponera över frågan och medge styrelsen eller en nämnd att om den så vill hålla sammanträden offentligt. Möjligheten att öppna styrelse- och nämndsammanträdena är ett komplement till möjligheten att hålla särskilda informationsmöten dit allmänheten bjuds in.

Av *andra stycket* framgår att styrelse- och nämndsammanträden som avser myndighetsutövning eller rör sekretessbelagda uppgifter alltid ska hållas inom stängda dörrar.

Sammanfattning av departementspromemorian Säkerhetshöjande åtgärder vid Sametingets sammanträden (Ds 2017:65)

I dag finns i Sametingsordningen, som är en arbetsordning för arbetet i Sametingets plenum, bestämmelser om att Sametingets plenum ska vara offentliga (4 §). Sametinget får dock besluta att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar.

Vidare finns bestämmelser om att ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse (49 §). Uppstår ordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa plenumet (50 §).

I arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder föreskrivs i 28 § att sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Styrelsen/nämnden får dock besluta att sammanträde eller del därav ska vara offentligt. Sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning, eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Sametinget har hos regeringen (Kulturdepartementet) hemställt att lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting också ska omfatta offentliga sammanträden i Sametinget.

I departementspromemoria föreslås att bestämmelser om offentlighet vid Sametingets sammanträden ska tas in i sametingslagen (1992:1433). Att ordföranden ansvarar för ordningen vid sammanträden i plenum och också har rätt att visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse föreslås också bli reglerat i sametingslagen.

Vidare föreslås en särskild lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget. Den omfattar både Sametingets plenum samt sammanträden i styrelsen och i nämnderna. Den är uppbyggd på samma sätt som lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

Slutligen föreslås en komplettering i lagen (1980:578) om ordningsvakter så att det även av den lagen framgår att ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroller i Sametinget.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Förslag till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433)

Härigenom föreskrivs i fråga om sametingslagen (1992:1433)

dels att nuvarande 2 kap. 3 a § ska betecknas 2 kap. 3 d §,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 2 kap. 3 § a–c §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 a §

Sametingets sammanträden i plenum är offentliga.

Sametinget får dock besluta att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar. Ersättarna får närvara vid en sådan överläggning, även när de inte tjänstgör.

3 b §

Ordföranden leder Sametingets sammanträden i plenum och ansvarar för ordningen vid sammanträdena.

Ordföranden får visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

3 c §

Styrelsens sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Styrelsen får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om Sametinget har medgett det.

Styrelsens sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden

1. som avser myndighetsutövning, eller

2. i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Detsamma ska gälla för sammanträden i Sametingets nämnder.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Förslag till lag om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs följande.

Säkerhetskontroll

1 § Säkerhetskontroll får genomföras vid inpassering till eller i lokaler som disponeras för ett sammanträde som i enlighet med regleringen i sametingslagen (1992:1433) är offentligt, om det finns anledning att befara att det vid sammanträdet kan komma att förövas brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom.

Beslut om säkerhetskontroll

2 § Beslut om säkerhetskontroll ska avse ett visst sammanträde och får utöver sammanträdeslokalen och entréutrymmen endast omfatta de angränsande lokaler som behöver utnyttjas för att besökare ska kunna följa sammanträdet. I ett beslut om säkerhetskontroll ska det anges vilket sammanträde och vilka lokaler som omfattas av beslutet.

Beslut om säkerhetskontroll fattas av den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet.

Innan säkerhetskontroll beslutas ska samråd ske med Polismyndigheten.

Kontrollens omfattning och utformning

3 § Säkerhetskontrollen omfattar besökare till det sammanträde och de lokaler som anges i beslutet om säkerhetskontroll. Kontrollen avser dock inte ledamöter och ersättare vid sammanträdet, eller andra som på grund av lag eller särskilt uppdrag närvarar vid sammanträdet. Den som är eller ska vara ordförande vid sammanträdet får undanta även andra personer från kontrollen.

Identiteten får kontrolleras endast för att fastställa om en person som uppger sig inte omfattas av säkerhetskontrollen ska undantas från den.

4 § Vid säkerhetskontrollen ska vapen och andra föremål som är ägnade att komma till användning vid brott som avses i 1 § eftersökas. För detta ändamål får kroppsvisitation utföras och väskor och andra föremål som påträffas i lokaler som anges i beslutet om säkerhetskontroll undersökas.

5 § Säkerhetskontrollen genomförs efter närmare anvisningar av Polismyndigheten av en polisman eller, efter Polismyndighetens förordnande, av en ordningsvakt under ledning av en polisman.

6 § Kroppsvisitation vid säkerhetskontrollen ska utföras med metalldetektor eller liknande anordning. Kroppsvisitation får göras på annat sätt om det finns särskilda skäl. I så fall ska den utföras av en

polisman eller av en ordningsvakt som Polismyndigheten har godkänt för uppgiften.

Kroppsvsitation som är av mera väsentlig omfattning ska utföras i ett avskilt utrymme och om möjligt i vittnes närvaro.

Kroppsvsitation får utföras eller bevittnas endast av någon som är av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte görs med metalldetektor eller liknande anordning eller avser föremål som den som visiteras har med sig.

7 § Påträffas vid säkerhetskontrollen något sådant föremål som avses i 4 § första meningen, ska den som föremålet påträffas hos uppmanas att lämna det ifrån sig för förvaring, om det inte tas i beslag enligt bestämmelserna i rättegångsbalken. Finns inte någon känd innehavare till ett påträffat föremål får det omhändertas.

Avvisning och avlägsnande

8 § Besökare som inte underkastar sig beslutad säkerhetskontroll och inte kan styrka någon behörighet att enligt 3 § ändå vistas i sammanträdeslokalen får vägras tillträde till sammanträdet och de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll och avvisas eller avlägsnas från dessa lokaler. Samma åtgärder får vidtas mot den som inte följer en uppmaning enligt 7 § att lämna föremål ifrån sig.

Förvaring av föremål

9 § Föremål som har lämnats till förvaring eller omhändertagits enligt denna lag ska förvaras på ett betryggande sätt. Om det begärs, ska ett bevis om att ett föremål har lämnats till förvaring utfärdas.

Föremålet ska återlämnas till den som har lämnat det till förvaring när denne lämnar de lokaler som omfattas av beslutet om säkerhetskontroll.

Förbud att överklaga

10 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 2 b § lagen (1980:578) om ordningsvakter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 b §

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting *och enligt lagen (2018:000) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i Sametinget.*

Förteckning över remissinstanserna

Remissyttrande över departementspromemorian har getts in av följande instanser. Kammarrätten i Sundsvall, Polismyndigheten, Sametinget, Storumans kommun, Östersunds kommun, Sveriges Kommuner och Landsting, Álbmut, Jakt- och fiskesamerna, Sámiid Riikkabellodat/Samelandspartiet.

Följande instanser har beretts tillfälle att yttra sig, men förklarat sig avstå eller har inte kommit in med något yttrande. Kiruna Kommun, Jokkmokks kommun, Guovssonásti, Landspartiet svenska samer, Min Geaidnu/Mijá Gájnnu/Mijjan Geäjdnuo/Mijjen Geajnoe, Sámit/Samerna, Samiska folkomröstningspartiet, Vuovdega/Skogssamerna.